

Posudek oponenta diplomové práce

Autor/Autorka Bc. Adéla Pancová

Název práce Komparativní analýza gentrifikace ve vybraných oblastech vnitřního města v Praze a Plzni

Studijní program Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd, Katedra geomatiky, Geografie a geomatika

Oponent práce doc. RNDr. Jan Kubeš, CSc.

Splnění cílů práce:

nadstandardně velmi dobře splněny s výhradami nebyly splněny

Odborný přínos práce:

nové výsledky netradiční postupy zpracování výsledků z různých zdrojů shrnutí výsledků z různých zdrojů bez přínosu

Odborná úroveň:

vyňikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné, větší množství podstatnější, větší množství závažné

Grafická, jazyková a formální úroveň:

vynikající *velmi dobrá* průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní hodnocení a dotazy:

Struktura práce:

Je logická a vyvážená. Asi nadbytečná je kapitola 1.2.1 London Docklands. Rozsáhlé popisné texty kapitoly 5 (45 stran) mohly být stručnější, resp. rozsáhlá verze této kapitoly mohla být přílohou DP. V Úvodu mi schází motivace autorky, zde umístěný popis českých prací mohl být v literární kapitole.

Metodologická a metodická stránka práce:

Autorka mapovala stupeň modernizace obytných a neobytných budov v 11 čtvrtích vnitřního města Prahy a Plzně. Mapování je velmi podrobné (jednotlivé budovy) a rozsáhlé, je doplněno tvorbou ohnisek modernizace a zanedbání zástavby a také slovním popisem zařízení služeb a veřejných prostor ve čtvrtích. Autorka hodnotila stav budovy jako celek, nehodnotila jednotlivosti (okna, dveře, omítky, střechu, ...), nepronikla do vnitrobloku, resp. na druhou stranu budov, kde mohl být stav horší. Rozlišovala obytné a neobytné budovy, ale není jasné, jak zařadila budovy obytné se službami v „parteru“. Práce je o gentrifikaci, primárně jde o sociálně-ekonomický jev (vytlačování). Autorka si je toho vědoma. Pro analýzy si vybírá fyzický projev gentrifikace – stupeň modernizace zástavby, který lze dobře mapovat. Hlubší výzkum sociálně-ekonomických aspektů gentrifikace v jednotlivých čtvrtích (například dotazováním vzorku bydlících) neuskutečňuje, nebylo by to ani proveditelné. Uvítal bych zdůvodnění výběru zkoumaných čtvrtí.

Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji:

Je na velmi dobré úrovni. Autorka využívá rozsáhlou, převážně anglicky psanou literaturu a hojně cituje (především v úvodních kapitolách). Záznamy literatury vzadu jsou v pořádku. Citované studie autorka četla, je to vidět na jejich kvalitním výtěžení a zapojení do textu. Práce s literaturou je na úrovni dizertace.

Odborná správnost – znalost problematiky:

Kvalitní rozbor zahraniční literatury o gentrifikaci autorce umožnil vytvořit kvalitní a podrobné představení procesu gentrifikace ze sociálně-ekonomického hlediska, s jeho různými aspekty a projevy. Problematika fyzických projevů gentrifikace (modernizace původní vnitroměstské zástavby) není v literatuře kupodivu dobře ošetřena, resp. není řešena. V práci Kubeš (2017) jsem se o to pokusil, ale ne příliš dobře. Autorka na tuto práci metodicky navazuje. Klíčovým termínem je „modernizace zástavby“ zahrnující aspekty renovace, rehabilitace, přestavby, regenerace a revitalizace zástavby, případně i asanaci staré zástavby a novou výstavbu. Autorka tento koncept drží, ale na několika místech textu zaměňuje modernizaci s revitalizací či renovací (obnovou). Termín rehabilitace čtvrti má spíše sociálně-ekonomický než fyzický obsah. Doporučuji autorce přesněji rozlišovat jádro města, vnitřní město (mimo jádro) a centrum města (většinou je to komercializovaná část jádra a vnitřního města), stejně tak předměstí města (za vnitřním městem) a suburbia (územně oddělená od souvisle zastavěného města) – nenechat se v tomto ohledu vtáhnout do US terminologie. Reurbanizace je většinou chápána jako opětovný populační růst města, nesouvisí s gentrifikací, kde většinou počet obyvatel klesá (viz Úvod). V kapitole Sociální rozmanitost (s. 25) schází odkazy na západoněmeckou „controlled soft gentrification“ (Wiest & Hill, 2004) a východoněmeckou „controlled gentrification with social mixing policy“ (Hochstenbach, 2015; Huning & Schuster, 2015).

Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi:

Oceňuji rozbor zahraniční literatury o gentrifikaci a podrobné mapování srtupně modernizace zástavby využitelné ve veřejné správě příslušných vnitroměstských čtvrtí Prahy a Plzně.

Úroveň jazykového a stylistického zpracování:

Je velmi dobrá, jen několik drobných překlepů.

Formální a grafická úroveň práce:

Je dobrá, připomínku mám k mapám zobrazujícím ohniska modernizace a zanedbání – je v nich zdvojená legenda, prvky důležité z hlediska obsahu by měly být v legendě na prvních místech. Doprava by zde měla být podružnou součástí.

Otázky k obhajobě:

1. Jakým způsobem by bylo reálně možné analyzovat míru vytlačení a výměnu původní populace gentrifikiéry, prostřednictvím jakých dat?
2. Kdy nemusí stupeň modernizace a zanedbání (vnějšku) budov souviset s jejich gentrifikací?
3. Poradte mi, kdy jde o novostavbovou gentrifikaci – při výstavbě rezidenčního souboru na větším obytném brownfieldu, na větším průmyslovém brownfieldu nebo nového kondominia na menší plošce uvnitř obytné zástavby?
4. Jakým způsobem by se dala v řešených čtvrtích v DP zjišťovat a zobrazovat komerční gentrifikace?

Práci doporučuji – nedoporučuji uznat jako kvalifikační (nehodící se škrtněte).

Navrhují hodnocení známkou:

Výborně

Datum, jméno a podpis:

27.1.2023 Jan Kubeš